Konstnärsnämnden
The Swedish Arts Grants Committee

KN 2026/220

Regeringskansliet
Klimat- och
näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2026-10-07

Konstnärsnämndens remissvar avseende förslaget till *European Innovation Act*, COM (2026) 567, KN 2026/01835

Inledning

Konstnärsnämnden har fått EU-kommissionens förslag till *European Innovation Act*, COM (2026) 567 på remiss och lämnar härmed sitt yttrande. Konstnärsnämnden ger sin bedömning på förslaget som helhet.

Konstnärsnämnden är den statliga myndighet som har till uppgift att främja konstnärlig utveckling samt att följa och analysera konstnärers ekonomiska och sociala villkor. Myndigheten har även särskilda regeringsuppdrag för konstnärers företagande inom de kulturella och kreativa branscherna (KKB) och upphovsrättens betydelse för dem[1].

Konstnärsnämndens yttrande i korthet

European Innovation Act syftar till att stärka Europas förmåga att värdera, finansiera och kommersialisera immateriella tillgångar. Upphovsrättens särskilda förutsättningar behandlas dock inte uttryckligen i förslaget. Konstnärsnämnden menar att Sverige bör verka för att upphovsrätten och dess förutsättningar uttryckligen beaktas i förordningen.

Konstnärsnämnden anser att *European Innovation Act* bör utformas och genomföras så att upphovsrättens syfte, funktion och grundläggande logik tillvaratas. Detta är särskilt viktigt eftersom OECD[2] framhåller att de kulturella och kreativa branscherna (KKB) utgör en betydande källa till innovation, både inom den egna sektorn och genom innovationsspillover till andra delar av ekonomin. En stor del av denna innovationskraft bygger på skapandet och nyttiggörandet av upphovsrättsskyddade verk.

Konstnärsnämnden anser även att Sveriges ställningstagande till *European Innovation Act* bör utgå från regeringens målsättning om en strategisk hantering av immaterialrätt[3] samt

[1] Förordning (2024:1337), Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Konstnärsnämnden.
[2] Creative Fix OECD, 2022
[3] En samlad inriktning för immaterialrätt - Regeringen.se

Konstnärsnämnden
Maria Skolgata 83, 2 tr
118 53 Stockholm

08-506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

det strategiska målet om en välfungerande upphovsrättsbaserad marknad i regeringens strategi för företag inom kulturella och kreativa branscher[4].

Konstnärsnämndens yttrande

Konstnärsnämnden välkomnar ambitionen att stärka Europas innovationsförmåga genom bättre förutsättningar att värdera, finansiera och kommersialisera immateriella rättigheter.

Förslaget omfattar formellt alla typer av immateriella rättigheter. Upphovsrättens betydelse för innovation samt dess särskilda förutsättningar för värdering och kommersialisering behandlas dock inte uttryckligen. Analysen och exemplen är huvudsakligen inriktade på patent och andra registrerade rättigheter.

Upphovsrätten skiljer sig från andra immateriella rättigheter genom att skyddet uppkommer utan registrering och att det ekonomiska värdet ofta realiseras över tid genom licensiering, successiva nyttjanden, vidareupplåtelser samt individuell eller kollektiv rättighetsförvaltning.

Konstnärsnämnden anser därför att upphovsrättens förutsättningar behöver beaktas när EU:s nya verktyg för värdering, kommersialisering och finansiering av immateriella rättigheter utvecklas och genomförs.

För att *European Innovation Act* även omfattar upphovsrättsbaserade tillgångar bör det fortsatta arbetet säkerställa att:

- upphovsrättsligt skyddade verk, prestationer och innovationsresultat uttryckligen omfattas av förordningen,
- ramverk och instrument utvecklas med hänsyn till upphovsrättens särskilda rättighets-, avtals- och ersättningsstrukturer,
- upphovsrättslig kompetens och företrädare för upphovsrättsbaserade branscher involveras i EUIPO:s arbete,
- datainsamling och uppföljning möjliggör bedömningar av utfallet för olika rättighetstyper, inklusive upphovsrätt.

Ett uttryckligt upphovsrättsperspektiv i genomförandet av *European Innovation Act* är en förutsättning för att förordningen ska omfatta hela bredden av immateriella rättigheter. Det skulle samtidigt stärka möjligheterna att ta till vara innovationskraften inom de kulturella och kreativa branscherna och deras bidrag till innovation i ekonomin i stort.

Slutligen vill Konstnärsnämnden betona vikten av att Sverige säkerställer att upphovspersoner och utövare får en skälig och proportionerlig ersättning när deras

[4] Skr 2023/24:11

upphovsrättsskyddade verk och rättigheter används för att utveckla eller kommersialisera innovationer.

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av myndighetschef och direktör Mika Romanus efter föredragning av Sara Lönnroth, utredare. I beredningen har även avdelningschef Magnus Kirchhoff och verksamhetsledare Stefan Ahlenius deltagit.

Mika Romanus, Myndighetschef och direktör

Sara Lönnroth, utredare